

აჭარის მთავრობის ორი წლის ანგარიში

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო

გარემოს დაცვის სამმართველოს მიზანი და ამოცანაა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის უვნებელი გარემოს შენარჩუნება და გარემოს მავნე ზემოქმედებისაგან დაცვა, უსაფრთხო მდგომარეობის მიღწევა და გაუმჯობესება. 2013-2014 წწ. გაწეული სამუშაოები, სწორედ ამას ემსახურება.

✓ დეგრადირებული სუბალპური ტყის ბუნებრივი განახლების პროცესის ხელშეწყობა;

_შემიღობა 133 ჰექტარი ფართობი ბუნებრივი განახლების ხელშეწყობად. საშუალოვადიანი გეგმის მიხედვით მომდევნო 4 წელიწადში დაგეგმილია ყოველწლიურად 100 ჰექტარი დეგრადირებული სუბალპური ტყის ფართობის შემოღობვა.

მოსალოდნელი შედეგი: რეგიონში მდგრადი ტყითსარგებლობის დანერგვა; სუბალპური ტყის ბუნებრივი განახლების პროცესის ხელშეწყობა; ხულოსა და ქედის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე არსებული ეროზირებული და ეროზიის საფრთხის წინაშე მყოფი ფართობების განახლება.

✓ ტყის მავნებელ-დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლა;

- ამისთვის 2014 წლის დასაწყისში სპეციალურად შეიქმნა ტყის მავნებელ-დაავადებებთან ბრძოლის სამსახური, საჭირო ტექნიკით აღიჭურვა შესაბამისი ლაბორატორია.

- 2014 წელს, წიწვოვანი კორომების სანიტარული მდგომარეობის გაჯანსაღების მიზნით ხულოს (2640 ცალი), შუახევის (2610 ცალი) და ქობულეთის (750 ცალი) წიწვოვანი ტყის კორომებში მავნებლების მბჭდავი ქერქიჭამიასა (*Ips typographus*) და კენწერო ქერქიჭამიას (*Ips acuminatus*) წინააღმდეგ განთავსებული იქნა 6000 ათასი ცალი მწერსაჭერი (ხაფანგი) ფერომონთან ერთად.

- სააგენტოს მავნებელ-დაავადებებთან ბრძოლის სამსახურის ლაბორატორიაში გამოყვანილი იქნა სასარგებლო მწერები: ნაძვის დიდი ლაფანჭამიას, წინააღმდეგ - რიზოფაგუსი (*Rhizophagus grandis*) და მბეჭდავი ქერქიჭამიასა და კენწეროს ქერქიჭამიას წინააღმდეგ - ფორმიკარიუსი (*Thanasimus formicarius*), რომელიც ჩავასახლეთ აღნიშნული მავნებლებით დასახლებულ ნაძვნარ-სოჭნარ კორომებში, ამჟამად მიმდინარეობს მუშაობა ამერიკული თეთრი პეპელას წინააღმდეგ სასარგებლო მწერის (ენტომოფაგის) **კალოსომა-ს** (*Calosoma sycophanta*) გამოსაყვანად.

- დაიწყო ტყის მასივების მოვლა-პატრონობა რაც არ მომხდარა რამოდენიმე ათეული წელია;

_ მიზანი: მავნებელ-დაავადებებით დასახლებული ტყის კორომების გაჯანსაღება. მავნებელ-დაავადებების იდენტიფიცირება, შესწავლა, პრევენციული ღონიძიებების გატარება.

✓ შეძენილი იქნა მძიმე ტექნიკა სატყეო გზების გასაყვანად, რამაც საგრძნობლად გაუადვილა მოსახლეობას ტყითსარგებლობა.

– გასულ წლებში სატყეო-სამეურნეო დანიშნულების ახალი გზების მშენებლობას აწარმოებდა ტენდერში გამარჯვებული კომპანია. 2013 წელს 20-25 წლის შემდეგ პირველად, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტოს მიერ შეძენილ იქნა 5 ერთეული სპეც ტექნიკა (ბულდოზერი), რომლის საშუალებითაც 2014 წლის თებერვლიდან დაიწყო ახალი სატყეო-სამეურნეო გზების მშენებლობა. წინა წლის წლიურ ანგარიშთან მიმართებაში 2014 წლის სექტემბრის მდგომარეობით 6 კმ-ით უფრო მეტი ახალი გზა და რეაბილიტირებულია 30 კმ-ით მეტი არსებული გზა. რაც ხელს უწყობს ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ, გამოყოფილი ტყეკაფებიდან ხე-ტყის დროულ და ეფექტურ ათვისებას. ამასთანავე სატყეო სააგენტოს მიერ შეძენილი 5 ერთეული ტექნიკით და საკუთარი ძალებით გზის რეაბილიტაცია და ახალი გზის გაყვანის თვითღირებულება განახევრებულია.

✓ ენერგეტიკული ტყის პლანტაციის გაშენება;

- ითვალისწინებს შემოღობვას და ხელოვნურად საწრაფმოზარდი სახეობის გაშენებას. ენერგეტიკული ტყე გაშენდა 12 ჰა ფართობზე. სწრაფმოზარდი ჯიშის ვერხვის ნერგი. მიზანი – ბუნებრივად მოზარდი ტყიდან სარგებლობის ჩანაცვლება სწრაფმოზარდი სახეობით მიღებული მასალით.

✓ ხორციელდება დროებითი ნაპირსამაგრი ღონისძიებები;

– 2013 წლისათვის ჩაიყარა 130 000 კუბური მეტრი ინერტული მასალა (დაბა ჩაქვის, სოფ. ბობოყვათის და ქ. ქობულეთის სანაპირო ზოლში);

– 2014 წელს დაეგმილია ადლიის სანაპირო ზოლში დამატებით 90 000 კუბური მეტრის ჩაყრა აღნიშნული დროებითი ნაპირსამაგრი სამუშაოები ითვალისწინებს მდ. ჭოროხის კალაპოტიდან ნატანის ამოღებას და ადლიის სანაპირო ზოლში ჩაყრას. მიზანი: შავი ზღვის სანაპირო ზოლზე განვითარებული აბრაზიული პროცესების შეჩერება, ზღვის სანაპირო ზოლის შენარჩუნება და დაცვა წარეცხვისაგან.

✓ ადლიის სანაპირო ზოლზე მიმდინარეობს ნაპირსამაგრი ნაგებობის (ფლეთილი ქვების ბერმის) მშენებლობა.

– ამ დროისთვის 719 მეტრიდან აშენებულია 450 მეტრამდე ნაპირსამაგრი ნაგებობა, სამუსაოების დასრულება მოხდება რამოდენიმე თვეში. მშენებლობის მიზანია, შავი ზღვის აჭარის სანაპიროს აბრაზიული (წარეცხვის) პროცესების თავიდან აცილება, ადლიის სანაპირო ზოლის შენარჩუნება.